

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXV.—LETO XXXV.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), AUGUST 20, 1952

STEVILKA (NUMBER) 165

Nov grob

JOHN SVITKOVIČ

Kakor smo včeraj poročali, je v ponedeljek popoldne nagloma preminil pri delu, zadet od srčne kapi, John Svitkovič, stanujoč na 6124 Glass Ave. Delal je kot mizar pri Duffy Construction Co. Rojen je bil v Clevelandu in je bil star 47 let.

Tukaj zapušča soprogo Mary, rojeno Hrisko, mater Antoinette, brate: Joseph, Peter, Martin, Anthony, Robert in Victor ter sestro Mrs. Angela Block. Pogreb se vrši v četrtek ob 8.30 uri zjutraj iz Zakrjaskovega pokopališča v cerkev sv. Franciška ob 9. uri ter nato na pokopališče Calvary.

Več mrtvih v ognju kot na Koreji

NEW YORK, 19. avgusta — Federalna statistika izkazuje, da je leta 1951 prišlo v Zedinjenih državah ob življenju eni priliki požarov 11.000 oseb. Torej skoraj na polovico več, kolikor je bilo Amerikancev v dvoletnih borbah ubitih na Koreji.

Tudi žrtve prometnih nesreč so znane. Odkar se je začela voditi statistika o teh žrtvah, smo presegli številko enega milijona. Milijonska žrtev cestno-prometnih nesreč se je beležila ravno v Clevelandu.

Predsednik Truman je ponovno opozarjal na nemarnost v ameriškem privatnem življenju, ki gre v svojih tudi smrtnih posledicah z lahkoto mimo nas, ki na terja za sebe več življenskega davka kot pa prava vojna.

TRUMAN O NALOGI UČITELJEV

SYRACUSE, N. Y., 19. avgusta — Ameriška zveza učiteljev, ki je organizirana v uniji AFL, ima svojo narodno konvencijo. Predsednik Truman je poslal tej zvezi posebno poslanico, v kateri pravi: "Noben drugi stan nima tako kritičnega položaja, ko gradimo demokracijo, kakor so ravno učitelji. V veri, da bodo učitelji izpolnili poverjeno jim nalogo in v upanju, da naše ljudstvo ne bo dopustilo, da bi zrna vzgoje in nauka padala na pesek, lahko z zaupanjem gledamo v bodočnost Amerike."

"MRTVA" KAČA GA JE PICILA

TALCO, Tex., 19. avgusta — Bryant McLlon je mislil, da se je postavil, ko je izvelel iz vođe veliko kačo, moccasin, ki živi v južnih krajih Amerike in se hrani z ribami. Moccasin je strupena kača. McLlon je bil v družbi ribičev. Vlepel je na obrežje, kjer so lovili, zraven plena — kača. Kača je oživela, McLlona ugriznila in McLlon je umrl.

Pismo iz domovine

Mr. John Bergant iz 19706 Cherokee Ave. je prejel iz stare domovine pismo, ki je naslovljeno na Louis Bergant, Box 173, Cleveland, Ohio. Pismo je od Ivankne Pretnar, Pod Hrubom št. 5, Ljubljana. Naslovljenec dobi pismo na zgornjem naslovu ali pa naj pokliče IV 1-5859 in se mu ga pošlje.

TRUMAN ODLOČNO ZA ODPRAVO TAFT-HARTLEYEVEGA ZAKONA

CINCINNATI, 19. avgusta — "Ali v uradu ameriškega predsednika, ali kot privatnik, vedno se bom boril za odpravo Taft-Hartleyevega zakona, ki je v bistvu za ameriško delavstvo kazenski zakon," je zagotovil unijo tipografov predsednik Truman.

Taft-Hartleyev zakon je bil sprejet v kongresu zoper veto-ugovor predsednika Trumana. Sprejela ga je večina republikancev s podporo nekaterih demokratov iz Juga.

Predsednik Truman ga je smatral dosledno kot zakon, ki naj bi veljal delavcem, za delavce pa pomeni isto kot kazenski zakon. Gre za vprašanje delovanja unij pri podjetjih in za ureditev stavk. Delavcem na stavki naj bi se sodno zapovedalo, da gredo nazaj na delo za dobo 80 dni, v tej dobi pa naj bi se vršila pogajanja, kako rešiti mezdni spor.

V zadnji stavki jeklarjev je celo kongres zahteval od Trumana, naj uporabi Taft-Hartleyev zakon in naj se tako zapove jeklarjem, ki so vzdržali 54 dni trajajočo stavko, da naj se med stavko povrnejo na delo. Truman tega ni storil.

Truman označuje določbe tega zakona kot krivične in so njegove izrecne besede, da ne moremo rešiti delavskih vprašanj s kazenskimi maščevalnimi zakoni.

LEP VEČER NA BANKETU AMERIŠKE BRATSKE ZVEZE

Snoči se je vršil slavnostni banket Ameriške bratske zveze, ki ta teden zboruje na 19. redni konvenciji v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Banketa se je udeležilo okrog 500 glavnih odbornikov, delegatov, članov in prijateljev bratske organizacije, katere glavni urad se nahaja v Ely, Minn.

Vspored na banketu je bil zanimiv in govorni ter pevi in pevke so izžvali velik aplavz od strani posetnikov. Poleg pozdravov glavnih odbornikov ABZ, so v kratkih govorih pozdravili navzoče glavni odborniki drugih slovenskih bratskih organizacij, Mr. Walter A. Robinson, načelnik zavarovalniškega departementa države Ohio; Mr. August Pryatelj, podnačelnik istega urada; Mr. Frank M. Surtz, predsednik Bratskega kongresa države Ohio; Mr. John Tavcar, tajnik Slovenskega narodnega doma, in councilman 23. varde Edward J. Kovačič.

Glavni govornik je bil ohijski guvernir Mr. Frank J. Lausche, ki je s svojim pristnim, domačim humorjem spravil vse v dobro razpoloženje in smeh. Častni govornik pa je bil kongresnik iz

kot je ravno Taft-Hartleyev zakon.

Delavstvo v Ameriki je napredovalo, je prispevalo k narodni blaginji in to delavstvo ne more biti pod bičem krivice, ki so vsebovane v tem zakonu, zlasti pa se ne more uporabiti do unije tipografov, ki ima ravnokar svojo konvencijo.

Dinastija se seli iz Irana

TEHERAN, 19. avgusta — Brat iranskega poglavarja Pahlevija, princ Hamid Pahlevi, njegova žena in otrok so z letalom zapustili Iran in odleteli v Evropo. Iz Irana je 3. avgusta odšla tudi šahova sestra in drugi člani dinastične družine. Zopet se povdarja odmev dogodkov na jugu v Egiptu gori na severu v Iranu. Vse v zvezi s pobežom egiptskega kralja Farouka in s socialnimi in političnimi reformami v Egiptu.

Minnesota, John A. Blatnik, katerega so bili navzoči tudi zelo veseli. Kakor Lausche, ima Blatnik privlačen nastop, ki napravi na poslušalce prijeten vtis. Oba sta bila deležna burnega aplavdiranja.

V solospetu je nastopila Miss Florence Unetich, v dvo-spevu Emily Mahne in Tony Podobnik, v solospetu Louis Belle ter dvo-spevu Frank Plut in John Nossan, katerima se je v eni pesmi pridružil Louis Belle. Vsi so občinstvu tako ugajali, da bi jih bilo rado kar naprej poslušalo. Na klavirju ste pevce spremljali Mrs. Vera Milavec-Slejko in Mrs. Molly Plut.

Stolovratatelj omizja je bil Mr. Vatro J. Grill, ki je svojo nalogo dobro napravil. Njegovo delo v javnosti ga je seznanilo z vodilnimi našimi in drugimi javnimi ter društvenimi delavci, da mu je bilo možno predstaviti vse govornike z primernim nagovorom.

Konvencija je včeraj začela delo na pravilih, katero se nadaljuje danes. Pričakovalo se je, da bo konvencija završila svoje zborovanje danes, toda kakor zgoraj, se je bo nadaljevalo še jutri.

POŠLJITE ME DOMOV NA POLJSKO!

Poljski begunec Zigmund Cartowski, star 25 let, je prišel v Ameriko pred tremi leti. S svojimi starši se je naselil na 998 E. 71 St. Zigmund je nezaposlen. Begunci, ki so prihajali v Ameriko, so bili obvezani, da pred odhodom in ko je šlo za ureditev formalnosti, podpišejo izjavo, da z vstopom v Ameriko sprejmejo nase vse obveznosti ameriškega državljanstva, razen v kolikor obveznosti in pravice niso izrecno združene z državljanstvom.

Zigmund Cartowski bi se moral javiti radi vojaške službe. To je odklonil. Nadalje bi se moral že 10. julija javiti za zdravniški

pregled. Zigmund je to odklonil. Ker je prišel v nasprotje z zakonom, je moral iti pod ključ, razen če plača \$1.500 varščine. Ker tega denarja ni zmožgal, je ostal v zaporu in čaka na razpravo.

Svoje zadržanje je Cartowski takole opravičil:

"V zadnji svetovni vojni sem bil kot vojni ujetnik v nacističnem taborišču in sem okusil skratka vse, kar nudi komu velika vojna. Vojaške službe imam dovolj. Pošljite me nazaj na Poljsko, toda ne na moje stroške!"

VRNIMO SE NAZAJ K NATURI?

MARSEILLE, Francija, 19. avgusta — Zbrana je bila družba petih moških in ene ženske, ki naj bi na splavu — večjem čolnu prevozila Sredozemsko morje. Družba je bila mešanica narodov. Eksperiment naj bi dognal, ali lahko živi pet inteligentnih ljudi, ki niso istega spola, v pravi harmoniji, če so prosti vseh okov civilizacije.

Dva člana te družbe sta se ločila z opravičilom: "Da pet moških in eno dekle ne more živeti življenja tja v en dan niti 30 ur in to v popolni harmoniji, kaj šele, če bi šlo za poskus iti preko Sredozemlja v takem plavajočem koritu."

Dekle, 20 let stara Muriel Grand, Angležinja po rodu, se je od družbe enako ločila. Tudi ona je obupala nad programom, da bi se poskus harmonije petih moških ravno na njej obnesel.

Tudi v ostalem je šla nameravana ekspedicija k vra-gu.

BOMBARDIRANJE NA KOREJI

TOKIO, 19. avgusta — Bombardiranje severno korejske industrije se nadaljuje.

Severno korejski radijo se je obrnil na vsa ljudstva sveta, naj obsodi ameriško bombardiranje. Po poročilih iz Washingtona, je obrambni tajnik Lovett izjavil, da se bo bombardiranje z modernimi bombami, zlasti posebne vrste zažigalicami, nadaljevalo. Sicer pa je bilo korejsko civilno prebivalstvo opozorjeno na bombardiranje z pozivom, da se umakne.

Na obisku

Včeraj je obiskal uredništvo Enakopravnosti poznani družbenik Mr. Jurij Previc iz White Valley (Export), Pa. Tu se nahaja na konvenciji ABZ, na kateri zastopa društvo št. 116 ABZ, katerega članstvo kakor ženo, si nove in hčere in vse svoje prijatelje pozdravlja.

V našem uradu se je tudi zglasil Mr. Matija Pogorelec iz Dulutha, Minn., ki je prišel kot gost na konvenciji ABZ. Svoje pozdrave pošilja vsem znancem in prijateljem.

Italijani v Ohio

Novi italijanski konzul v Clevelandu Dr. Folco Zugaro, ki je začel opravljati v Clevelandu posle konzula, je trdil, da se nahaja samo v severovzhodnih predelih države Ohio sto tisoč Italijanov. Tudi prispevke k italijanski emigracijski politiki.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zgledale pri družini Mr. in Mrs. George Johann, ml. na 8117 Cory Ave., in pustile krepke fantke-prvorojenke. Mlade mamice deklško ime je bilo Dorothy Virant. Mati in dete se nahajata v Fairview bolnišnici in se dobro počutita. Tako sta postala Mr. in Mrs. John Virant iz 20571 Miller Ave. drugič stari oče in stara mama. Čestitamo!

V volilnem letu 1952 bo šlo za registracijo in volilno udeležbo!

SKORAJ POLOVICA VOLILCEV SE NE BRIGA ZA VOLITVE!

SPRINGFIELD, 19. avgusta — Glavni stan demokratskega kandidata Stevensona se poleg programatičnih vprašanj bavi s tehnično platjo ameriških volitev. Ugotovljeno je, da se je leta 1948 udeležila volitev komaj polovica volilnih upravičencev.

Istega leta ni bilo 21 milijonov volilnih upravičencev registriranih in do sedaj ni približno 25 milijonov teh upravičencev izvršilo potrebne registracije. Več kakor 40% Amerikancev, ki naj z volitvami sodelujejo pri vodstvu Amerike v notranji in zunanji politiki, doma spi.

Razgibanost delavstva

Med volilci so pokazale največje zanimanje za volitve ravno delavske organizacije. Prvo dejstvo je, da so tako obe glavni uniji A.F.L. in C.I.O., kakor tudi bratovščine železničarjev postavile si za cilj, da zberejo volilni fond, ki naj z agitacijo in propagando demokratom pripomore, da pridejo po volitvah v letošnjem letu v Belo hišo na najvišja mesta, dalje pa tudi v spodnjo zbornico in v senat, prijatelji delavstva.

Organizirano delavstvo si je postavilo poseben znanstveni aparat, ki naj preskusa, kako naj se delavske vrste razgibajo, da bo njihov glas upoštevan pri volitvah.

Delavske organizacije so ugotovile, da je tudi v njihovih vrstah veliko brezbrzičnosti, da še niso izvedene registracije, za kar je treba centralne organizacije in propagande.

Delavske organizacije so na podlagi znanstvenih metod, apliciranih na realno življenje, pregledale rezultate, ki so povoljni, zastavile pa so si cilj, da bo ameriško delavstvo pravočasno registrirano in da bo tudi šlo na volitve.

Lov za volilce na Jugu

Kakor smo že poročali, je demokratski predsedniški kandidat Stevensen neposredno po nominaciji dobil stike s predstavniki ameriškega Juga, ki je sicer notorično v demokratskih vrstah, podpira sedanjo ameriško zunanjo politiko, je pa v notranji politiki reakcionaren. Radi tega so se politiki v kongresu, ki so predstavljali Jug, četudi formalno zastopniki demokratske stranke, družili z republikanci.

Pristaši Eisenhowerja so radi te zveze v kongresu računali s tem, da imajo sicer demokratski Jug že v republikanskem žepu. Po razgovorih predstavnikov

iz Juga in kandidata Stevensona, se je položaj naenkrat razčistil. Dejstva so znana. Posameznosti so še sledeče:

Državna konvencija demokratov v državi Mississippi je potisnila ob steno vse priganjače republikance Eisenhowerja. Z ogromno večino je sklenila, da Mississippi v celoti podpira kandidaturu Stevenson-Sparkman in je zavrnila tudi poskus republikancev, da razbijejo vrste demokratov s tem, da naj se ustanovi — tretja politična stranka.

"Jug se je povrnil nazaj s skupno demokratsko stranko, ne da bi utrpel na svoji časti in ponosu," je parola demokratov iz Mississippija.

Sparkman v rojstnem kraju

HUNTSVILLE, Ala., 19. avgusta — Demokratski podpredsedniški kandidat senator John Sparkman je prišel v svoj rojstni kraj, katerega je zapustil pred 27 leti. Imel je kratek politični govor, v katerem je naglasil:

"Jug je lahko ponosen, da bo šel pri novembarskih volitvah za guvernerjem Stevensonom."

Naj ve vzhod in zapad, sever in jug, da gremo za Stevensonom strnjeno vsi. Osebnost sem ponosen, da sem sam v teh vrstah."

Sparkman se je spraševal, odkod pojav, da imajo republikanci kar naenkrat posebni interes na Jugu in dalje, kako dolgo bo ta interes republikancev trajal.

Sparkman ni dal podrobnih političnih izjav. Napovedal pa je, da se bo to zgodilo potem, ko bo glavni demokratski volilni štab izdelal celotni propagandni načrt, zlasti pa po konferencah s Stevensonom, ki so v teh dneh na dnevnem redu. Takrat bo tudi pojasnil svoje stališče glede državljanjskih svoboščin in pravice prebivalstva na jugu.

Priprave republikancev

DENVER, 19. avgusta — Danes je imel kandidat Eisenhower razgovore z ženskimi predstavnicami. Sestanku je prisostvovala kakih 20 delegatkin iz raznih krajev Amerike.

MOČNA PEST V EGIPTU

CAIRO, Egipt, 19. avgusta — Radi zadnjih delavskih nemirov, ki so se pojavili v tekstilni tovarni v bližini mesta Aleksandrije, je prišlo do razprav in do sodb pred izrednimi sodišči.

Ob priliki omenjenih nemirov je bilo osem oseb ubitih, 30 pa ranjenih. V posledici tega je bilo aretiranih 574 oseb, od katerih je bila večina, razen 19, puščena na svobodo. Delavci so zahtevali višje plače in bonus.

Vlada je priznala, da ima v načrtu tako agrarno reformo, kakor tudi zvišanje delavskih plač, obenem pa ureditev celotnega delavskega vprašanja v

Egiptu. Ne pusti pa, da bi si kdo samolastno lastil pravico, da razpolaga nad življenjem in premoženjem Egiptčanov.

Vodja upora Mustafa Mohamed Klamis je bil po izrednem vojaškem sodišču obsojen na smrt z obešenjem.

Važna novost v Egiptu je napoved, da se bodo vršile splošne volitve februarja 1953; druga pa, da se članom egiptskega senata ukinejo plače. Iz tega ukrepa vlade sledi, da bo reforma v Egiptu udarila tudi senat, katerega smatra sedanja egiptska vlada za nepotrebnega.

Glede politike in potreb zapada Amerike se je Eisenhower zadovoljil z ugotovitvijo, da je zrastle v Kansasu in da ni nikdar pozabil na interese zapada Amerike.

Republikanci so začeli izrabljati Stevensonovo izjavo o "neredu" v Washingtonu. Stevensen je bil povprašan pismenim potom, kako bi mogel on odpraviti "zmešnjavo" v Washingtonu. V odgovoru na vprašanje je Stevensen rabil isto besedo "zmešnjavo," ker je ravno odgovarjal nazaj z istimi besedami in se je pri tem skliceval na svoje skupne kot guvernerja države Illinois, skušnje, ki so bile na vseh poljih pozitivne.

Republikanci kujejo iz tega kapital, da je Stevensen sam priznal, da vlada v Washingtonu "zmešnjava".

Delna pozornost je obrnjena na konvencijo unije A.F.L., ki si lasti za sebe osem milijonov organiziranega članstva. Na konvencijo dne 15. septembra so povabljeni tako Stevensen in Truman, kakor tudi Eisenhower. Že sedaj pa se povdarja, da unija A.F.L. ne bo mogla sedeti med dvema stoloma, če že kak predstavnik A.F.L. misli na to in to že iz lastnih interesov. Mnogo posameznih unij v A.F.L. bije notranjo borbo ali naj ne gredo v zvezo s C.I.O., ki je progresivnejša, doslednejša in radikalnejša in za katero ni bilo pomisleka, da se je odločila za demokrata Stevensona.

MED MOSKVO IN KITAJSKO

MOSKVA, 19. avgusta — Po dosedanjih razgovorih v Moskvi je, tako trdijo zapadni diplomati, pričakovati dvoje rezultatov. Prvi, ki se tiče ožjega sodelovanja med Sovjetsko zvezo in Kitajsko, in to na vseh poljih. Drugi pa skupnega rusko-kitajskega nastopa v zunanji politiki do Japonske. Japonska nima nobenih zvez z Rusijo, na drugi strani pa je priznala Chiang Kajšeka kot predstavnika Kitajcev.

Ruska komunistična stranka bo po 13 letih imela 5. oktobra 1952 svoj kongres, ki naj potrdi pet-letni gospodarski načrt in zviša rusko produkcijo.

Na operaciji

Mrs. Catherine Gruden iz 18020 Schenley Ave. se nahaja v Huron Rd. bolnišnici, kjer se je podvrgla operaciji. Obiski začasno niso dovoljeni.

V Mt. Sinai bolnišnici se nahaja Mr. Joseph Urbanick iz 6617 Kazimir Ave., ki se je moral podvreči operaciji. Prijatelji ga lahko obiščejo.

Mrs. Johanna Petkovšek iz 1168 E. 60 St. se nahaja v St. Alexis bolnišnici, kjer je srečno prestala operacijo.

Zelimo vsem bolnikom skorajšnjega popolnega okrevanja!

Za Stevensona

Liga demokratov Cuyahoga County je sklenila, da bo v novembarskih volitvah šla za demokratsko stranko s Stevensonom na čelo. Liga povdarja, da pri tem sklepu ni bilo nobenih nesoglasij ali predsodkov.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

CLOWNI NA POLITIČNEM ODRU

(2)

Republikanska volilna borba se je začela z agitacijo, katero brez nadaljnega lahko karakteriziramo z demagogijo. Ta agitacija je tako plehka in plitva, da ni treba biti prerok, če kdo napoveduje, časa se bodo republikanci z Eisenhowerjem na čelu še poslužili postopoma v bližnji bodočnosti.

Vzemimo osebo Eisenhowerja! Eisenhower je bil na evropskem in afriškem torišču vrhovni zavezniški komandant. Dobival je direktive iz zavezniških prestolic, predvsem iz Washingtona; imel je v Washingtonu štabnega šefa Marshalla, predvsem pa Trumana. Kot vojak je imel dobrega svetovalca v osebi britanskega maršala Montgomeryja. Dejstvo je, da je bilo mnogo vprašanj, o katerih je Eisenhower tudi samostojno odločil. Skratka: Eisenhower je zavzemal važen položaj, predvsem pa mu je bila dana možnost, da s tega položaja opazuje sovjetsko taktiko in namene. Na vsak način mu je bila dana prilika, da postane razgledan in objektivni mož.

Isti Eisenhower kot republikanski kandidat kaže, da se je spustil z višine svojega bivšega položaja, kateri mu je narekoval "Imej pamet," doli na nižino demagogije, ki ima samo en cilj: Oblast radi oblasti, namen posvečuje sredstva, vse skupaj za vsako ceno!

Nekaj vzgledov: Eisenhower kot privatnik in na čelu tako važne institucije kot je univerza, torej obdan z vsemi možnimi znanstvenimi izsledki teoretičnega in praktičnega življenja, pride v vprašanje zahteve po raznih zavarovanjih do trditve: "Če hočejo biti Amerikanci zavarovani, naj gredo enostavno v ječo. Tam bodo imeli posteljo, hrano in streho nad seboj!"

Eisenhower kot republikanski kandidat: "Zvišati je pokojnine iz socialnega zavarovanja, to zavarovanje razširiti in vanj pritegniti tudi tiste, ki so bili doslej zunaj tega zavarovanja. Ameriko bi tako razširjenje zavarovanja stalo mnogo denarja. Toda istega Eisenhowerja ne moti, da se zavzema za znižanje federalnega proračuna v celoti na tako nizko stopnjo, da bi ta proračun ne zadoščeval niti ameriškim vojaškim potrebam!"

Toda demagogija ameriških republikancev, tudi Eisenhowerja, je lahko usodna za Ameriko samo, ko se ta družba spušča na polja zunanje politike. Nekaj vzgledov: Korejski spor naj se reši na ta način, da se z raznimi poslanici, radijskimi oddajami in govori Amerika obrne naravnost na prebivalstvo južne in severne Koreje, popolnoma pa prezre severno korejsko in kitajsko komunistično vladno in komando. Torej: Združeni narodi na čelu z Ameriko, že več kot dve leti z orožjem v rokah zamen preganjajo to kitajsko in severno korejsko komunistično vladno in komando, pa je ne morejo pregnati! Kaj to pomeni, ve Eisenhower kot vojak, posebno še, ker je izrazil vojaški karizmatičar. Vkljub temu pa govori Amerikancem, da bo rešil vojno vprašanje z obljubami Korejcem, da jim bo dal nebesa na zemlji.

Še važnejše: Kot vrhovni komandant v Evropi je imel svoj poseben oddelek, ki se je bavil s špijonažo vseh vrst v tujih državah. Tudi v državah sovjetskega bloka. Niti najmanjše ne dvomimo, da je imel Eisenhower kot vojak najbolj točne podatke o sovjetski moči, predvsem pa o namerah Politbiroja v Moskvi.

Eisenhower kot vojak in človek natančno ve, da je nadaljnje sovjetske agresije zavrla Trumanova poteza, ki je odredil oborožitev in pomoč zaveznikom. Eisenhower ve, da tudi Sovjeti vedo, kaj pomeni v slučaju vojne ameriška industrijska kapaciteta, ki se je izkazala že v dveh vojnah. Tudi ve, da velja za večne čase staro načelo rimskega državnika: Če hočeš živeti v miru, bodi pripravljen na vojno, kakor tudi, da se oznanilo o miru ljudem na zemlji sicer prijetno glasi, toda tudi le v časih okrog božiča. Vkljub temu pa Eisenhower prihaja do trditve, da Truman pripravlja tretjo svetovno vojno, katero naj on Eisenhower prepreči. Kaj bo še sledilo! Da so Češkoslovaška, Poljska, Madžarska, Romunija, Bolgarija, Kitajska pod sovjetskim vplivom, tega so krivi ameriški demokrati! Da je Nemčija razdeljena, da ni pogodbe z Avstrijo, tega so krivi ameriški demokrati! Pričakujemo še, da bo Eisenhower napovedal razne gospodarske blokade, da bo s propagando med državami sovjetskega bloka metal sedanje vlade, brez orožja—pa smo na višku demagogije. L.C.

UREDNIKOVA POŠTA

Zenski odsek Zadruga

ima piknik

CLEVELAND, Ohio—Spodaj podpisani želimo naznaniti vsem, da se prihodnjo nedeljo, 24. avgusta vrši velik piknik, katerega priredi Zenski odsek Slovenske zadruge zveze na izletniških prostorih SNPJ na Chardon in Heath Rd.

Vsak, kdor se je že udeležil piknika ali druge prireditve tega Zenskega odseka, dobro ve, da je bila postrežba dobra, posebno z ozirom na pripravljena jedila in druga okrepčila. Tako bo tudi v nedeljo, poleg tega pa bodo pripravljene tudi brezplačne dobitke, za katere dobite brezplačne listke v obeh zadrugah trgovinah in sicer na 667 E. 152 St. in na 712-714 E. 20 St.

Balinalo se bo tudi in plesalo na dobro godbo Tomšičevih fanfov, ki je za stare in mlade. Vse bo v prvovrstnem redu, zato ne bom na široko opisoval, rečem le, pridite v nedeljo, 24. avgusta na piknik Zenskega odseka Slovenske zadruge in se zopet povesebite s prijatelji v prosti naravi na prijaznih izletniških prostorih SNPJ. S pozdravom

Anton Jankovich.

OBISK PREDSTAVNIKA SPANSKE REPUBLIKE

Dne 17. julija sta prispela v Beograd na prijateljski obisk Jugoslavije predsednik vlade Španske republike dr. Felix Gordon-Ordas in minister dr. Eugenio Arauz. Oba gosta je na železniški postaji v Sežani pričakal in sprejel pooblaščen minister dr. Sloven Smodlaka. Španska gosta sta ostala v Jugoslaviji samo nekaj dni in sta se med tem sešla s člani Združenja španskih borcev Jugoslavije, predsednik vlade dr. Gordon-Ordas pa bo kot znanstvenik obiskal tudi Akademijo znanosti in veterinarsko fakulteto v Beogradu, medtem ko bo minister doktor Arauz obiskal tudi direktorijo za informacije vlade Federativne ljudske republike Jugoslavije in Zvezo novinarjev Jugoslavije.

Ugledna gosta je sprejel tudi predsednik zveze vlade maršal Jugoslavije Josip Broz Tito.

Dr. Felix Gordon-Ordas je doma iz Kastilje, star 67 let ter eden od ustanoviteljev republikanske Španije že od leta 1923. Bil je med ustanovitelji napredne radikalne socialistične stranke. Leta 1931 je bil izvoljen za poslanca ustavodajne skupščine in do leta 1936 je bil minister za kmetijstvo, javna dela, industrijo ter trgovino. Od 1936 do 1942 ter od 1945 do 1950 je zastopal špansko republikansko vladno v Mehiki, predsednik vlade pa je postal leta 1951. Bil je profesor univerze v Madridu in dekan veterinarske fakultete. Objavil je tudi v Ameriki mnogo svojih znanstvenih del kot biolog. Sedaj živi s svojo družino v Mehiki.

Dr. Eugenio Arauz je bil predsednik federalne stranke, najstarejši od treh velikih republikanskih strank, ki so se združile. Rojen je bil v Madridu pred 58 leti, po poklicu pa je zdravnik-kirurg. V boj zoper monarhijo in diktaturo se je uvrstil leta 1923 in leta 1931 je bil v Madridu izvoljen za poslanca ustavodajne skupščine in tudi za predsednika mestne občine. Velike zasluge si je pridobil za zdravstvene in socialne ustanove v glavnem mestu Španije. Kot emigrant je najprej živel v Franciji, od koder se je preselil v Mehiko. Minister vlade Španske republike je postal leta 1947.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

GIMNAZIJA V KRANJU NEKOČ IN DANES

Nekaj iz zgodovine

Kadar govorimo o kranjski gimnaziji, imamo navadno v mislih današnjo prvo gimnazijo. Njeni začetki segajo v leto 1802, ko je bil takratni trivialki dodan tretji letnik—prvi latinski razred. Ta razred je bil s prihodom Francozov ukinjen, a 10. oktobra 1810 je bila ustanovljena državna gimnazija. Tej je bil odmerjen le kratek čas, zakaj od 1813 dalje je imel Kranj zopet le latinski razred v okviru ljudske šole, in sicer vse dotlej, dokler ni bila 1861 odprta nižja gimnazija klasičnega tipa, ki se je leta 1870 potem spremenila v realno in je bila nazadnje do leta 1890 postopno ukinjena.

Leta 1894 pa je dobil Kranj svojo popolno klasično gimnazijo. Le-ta se je 1897 preselila v današnje gimnazijsko poslopje, ki je bilo to leto dograjeno. Od šolskega leta 1925-1926 pa se je začela preismenjati v realno gimnazijo, kar je po svojem bistvu še danes.

Z ustanovitvijo popolne gimnazije je postal Kranj pravo dijaško mesto, saj je imel na prelomu stoletja že 457 dijakov. Večina od njih je prihajala s kmetov, precejšnji del so tvorili sinovi obrtnikov in le 10% jih je bilo iz mesta.

Pred prvo svetovno vojno so se kranjski dijaki močno zanimali za književnost, leposlovno in znanstveno. Knjige so naravnost strastno prebirali in učili so se tujih jezikov, zlasti slovanških. Na njihovih stanovanjih si naletel na dela iz filozofije, kulturne in umetnostne zgodovine, prirodoslovja ter na učbenike raznih jezikov. Niso pa samo spregovorili o tem ali onem vprašanju. Zato so izdajali rokopisna glasila. Vsa ta dejavnost je bila izraz njihove narodne zavesti, ki je dobila med balkanskimi vojnami že kar radikalno obliko. Takrat se je del kranjskih dijakov tajno organiziral in se navduševal za združitev jugoslovanskih narodov v samostojno državo.

Taka rešitev narodnega vprašanja pa je terjala revolucionarnih dejanj in k takim dejanjem se je dijaška mladina v Kranju nagibala ter priredila nekaj vidnih manifestacij svoje narodne zavesti prav v letih, ki so pripravljala prvo svetovno vojno in so potekala zato v sila napetem ozračju. Čeprav politično diferencirana, je razen nekaj izjem, kadar je šlo za narodno stvar, nastopala enotno in je pri tem imela oporo v narodno zavestnih profesorjih.

Po prvi svetovni vojni je kranjska gimnazija postala slovenska. Njen socialni ustroj se je med obema vojnami iz leta v leto spreminjal. Število dijakov s kmetov je procentualno padalo; le-te je duhovščina od 1905 dalje usmerjala v št. Vidu. Več je bilo meščanskih in uradniških sinov, pa tudi otroci nižjih nameščencev, delavcev in bajtarjev so začeli obiskovati to gimnazijo in so študirali prav ob trdih pogojih, bodisi da so se v Kranju otepal z revščino bodisi, da so se vozili.

V tem, ko so bili dijaki med prvo svetovno vojno politično in svetovno nazorsko deljeni v glavnem le v liberalne in klerikalne, se je ta diferenciranost v zadnjih letih pred domovinsko vojno povečala: mladina, ki je bila družbeno zapostavljena, se je ločila od ostalih in se začela tajno organizirati in delati po navodilih Komunistične partije. Prav ta mladina, ki je bila procentualno na gimnaziji na najblikveje zastopana, je bila idejno najmočnejša in je imela zato precejšen vpliv tudi na ostalo dijaštvo, kar je potrdila doba okupacije, ko je precej kranjskih dijakov prišlo za puško ali pa delalo na terenu; tu so se odlikovale zlasti dijakinja.

Po osvoboditvi

Med okupacijo gimnazija ni delala, v Kranju so bile nemške šole. Nekaj dijakov in dijakinj si je utrla pot na nemške gimnazije, večina pa je prenehala s študijem in tako izgubila štiri leta. Da bi to izgubo vsaj delno nadomestili, so bili v juliju 1945 odprti tečaj in dovoljeni posebni razredni izpiti, tako da so nekateri dijaki preskočili tri ali redki celo štiri razrede. Razumljivo je, da je ob tem raven znanja padla, kajti dijaki po vsem tem niso mogli imeti trdne podlage, četudi so delali z neverjetno vnemo.

Posledice teh skokov se na kranjski gimnaziji poznajo v višjih razredih še danes, toda ti skoki so bili nujno zlo. Poudariti pa moramo, da zadnja štiri leta kranjska gimnazija že kar uspešno tekmuje z ostalimi gimnazijami in že vseskozi po vojni daje visokim šolam dobre dijake. Njen sloves solidnega dela je bil kaj kmalu obnovljen.

Socialni sestav kranjskih dijakov se je po vojni močno spremenil, toda v glavnem le v nižjih razredih. Tu je dotok otrok iz vrst delovnih ljudi zelo močan. Toda starši teh dijakov večidel nimajo ambicije, da bi dali svojim otrokom večjo izobrazbo, njim je le na tem, da le-ti med šolsko obveznostjo dosežejo čim več in da se gredo potem učiti kake obrti. Prav redki od teh dijakov nadaljujejo študij na srednji strokovni šoli, še manj pa v višji gimnaziji. Zato se družbeni ustroj v višjih razredih le malo razlikuje od onega pred vojno: učenci v glavnem prihajajo iz vrst nameščencev, obrtnikov in imovitejših kmetov, le malo je med njimi bajtarskih in delavskih sinov in hčera. In prav ti, slednji, ki so, kakor rečeno, redko posejani, so nosilci napredne miselnosti na zavodu in hkrati v večini primerov tudi najboljši učenci.

Ti so tudi pobudniki skoraj za vso izvenšolsko dejavnost kranjske gimnazijske mladine za dejavnost, ki ni majhna. Zadnja leta ima kranjska gimnazija naslednje krožke: livarni, dramatski, prirodoslovni, matematični, glasbeni, ljudsko tehniko, tabornike, in fizikturne aktivne, katerih člani so vključeni v mestne športne organizacije. Poleg tega ima dva pevski zbora—pionirski in mešani mladinski. Dijaki goje tudi šah in so povečini člani Pomladka RK.

Kulturno in prosvetno delo

Dramatski krožek je dal po vojni tri uspele prireditve, njegovi člani pa tudi stalno sodelujejo pri Prešernovem gledališču. Literarni in glasbeni sta pripravila nekaj akademij, letos skupina stalno sodelujejo na šolskih in mestnih proslavah. Najbolj razgiban je prirodoslovni krožek, saj uživa zadnje leto sloves najboljšega takega krožka v Sloveniji. Razdeljen je v tri sekcije: zootomsko-fiziološko, kemijsko in jamarsko. Vsak teden ima predavanja, ki so vezana z vajami, filmom ali s skriptičnimi slikami, prireja pa tudi ekskurzije.

Matematični krožek se ukvarja predvsem z višjo matematiko iznad šolskega programa, posebno skupina v njem pa študira geometrično risanje. Pomembno vlogo je letos odigral. Pomladek RK: vneta je skrbel za higieno in organiziral tečaje za prvo pomoč ter je to pomoč dijakom tudi nudil.

Preobsežno bi bilo, ako bi se spuščali v podrobnosti, saj že iz navedenega lahko ugotovimo, da kranjski gimnazijci veliko delajo; le škoda, da v to delo niso vključeni dijaki, ki se vozijo, in teh—ni malo. Delovna tradicija, ki so jo pokazali prvi višješolci v Kranju, ko so predvsem delali literarno in narodno-politično, ni zamrla, pač pa je zajela širši obseg in drugačen okvir. Vsa izvenšolska dejavnost na kranjski

gimnaziji je združena z delom mladinske organizacije. Od tod izhajajo pobude in tu dobivajo podporo posamezne delovne skupine. Pomaga pa jim tudi nekaj profesorjev.

Zaključne besede

Po vojni je število dijakov v Kranju močno naraslo, tako da vseh gimnazijsko poslopje ni več zmoglo. Zato sta bili pred leti ustanovljeni še dve nižji gimnaziji, ena v mestu, druga v Strazišču, ki pa sta obe zaradi vedno večjega dotoka učencev glede prostorov že kar na tesnem. Vprašanja, katerega rešitev pristojni krogi predlagajo iz leta v leto, se bo pač treba resno oklepeti. To vprašanje je novo gimnazijsko poslopje in zraven tega še dijaški internat, ker sedanji svojemu namenu povsem ne ustreza. Poskrbeti bo tudi treba, da bodo sinovi in hčere delavskih družin v večji meri nadaljevali študij na višji gimnaziji in s tem spremenili socialno strukturo višjih razredov. To je nujno, ako hočemo vnesti v višjo gimnazijo zdravega duha in odstraniti iz šole vplive nazadnjaške miselnosti. Kakor je pred prvo svetovno vojno in po njej prevladovala in vodila na kranjski gimnaziji napredna miselnost, tako mora tudi po njej, izhajati pa mora iz dijaških vrst in imeti vso podporo pri profesorskem zboru.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

TEŽKO PRIČAKOVANA ELEKTRIKA 30 DOMOVOM

Letos bo na Kogu zasvetila električna luč. Vsa leta so prebivalci mnogo govorili o elektrifikaciji in jo težko pričakovali. Zdaj, ko je v teku, pa se je odločilo zanj samo okrog 30 družin. Ostali nimajo denarja in ne morejo plačati napeljav, čeprav so prispevali les za drogeve in prostovoljno delo pri izkopu jam, poseku in spraviljanju lesa. Lasičeva Jula je podrla za dragove zadnji hrast, Pevec je na račun elektrifikacije sezidal transformator, elektrike pa si kot mala kmeta vendarle ne moreta napolniti, ker stanje kilogram žice 350 dinarjev, čeprav ta žica niti ni nova in jo bodo morali razpletati. Izmed 300 gospodarstev se je prijavilo za napeljavo elektrike 30 domaćih. To je težak dokaz, kako je potreben prebivalstvu kreditni odsek, ki ga pri kmetijski zadruzi še ni. Pa tudi Ljutomerski okrajni ljudski odbor ima pri elektrifikaciji zelo široke možnosti, da nadomesti pomoč, ki je Kog nanjo štiri leta zamenjal, saj si sleherna družina želi električno luč.

M. S.

BREZPOSELNI KRALJI

Z nedavnim odstopom egipčanskega kralja Farouka je občeštev brezposelnih bivših kraljev in kraljic naraslo na deset. Vsi ti so postali brezposelni, večinoma proti svoji volji od leta 1936 naprej. Omenjenega leta je resigniral angleški kralj Edward, da je mogel poročiti zeno svoje izbire; vladal je za njim prevzel njegov brat nedavno umrli Jurij. V aprilu leta 1939 so Italijani zavzeli Albanijo in kralj Zog je pobegnil; po vojni je bila Albanija proglašena za republiko. Ko so v aprilu 1941 naciji udri v Jugoslavijo, je kralj Peter pobegnil v inozemstvo, odkoder se ni vrnil, kajti leta 1945 je Jugoslavija postala republika.

Iz Irana je bil leta 1941 izgnan šah Riza Pahlevi in nasledil ga je njegov sin. V maju 1946 je odstopil italijanski kralj Victor Emanuel, v prilog svojemu sinu Umberto, ki pa je vladal le en mesec, nakar je bila proglašena republika. V septembru 1946 je bila Bolgarija proklamirana za republiko in mladi kralj Simeon je moral v pregnanstvo. V decembru 1947 je odstopil romunski kralj Karol in Romunija je postala republika. V septembru 1948 je odstopile nizozemska kraljica Wilhelmina v prilog svoji hčeri. V juliju 1951 je odstopil belgijski kralj Leopold v prilog svojemu sinu Baudouinu. Najnovejši brezposelni kralj je egipčovski Farouk.

—NOVA DOBA

ŠKRAT

Ljubljanski "Pavliha" poroča

OD KOD SLAMA?

—Ne morem razumeti, kaj mi je prišel za noht ta kos slame?
—Gotovo si se praskal po glavi.

TELOVADBA

Tone si ga je rad čez mero voščil. Ko mu je okoli jeter začelo le preveč nagajati, je šel zdravniku, ki mu je po pregledu dejal:
—Treba bo malo telovadbe.
—Telovadbe?
—Da. Miganje z glavo od levo na desno in narobe.
—Kdaj pa, tovariš doktor?
—Kadar vam bo kdo ponudil vino ali žganje.

MED SKOTI

—Ali je to res, da si svoj konj kupil?
—Že, že! Toda ne celega. Še eno kilo.

DVOM

Tine in Tone se vračata z važne in neizrečno vesele vožnje zabave po ovinkih domov, svitu cestne svetilke Tine doma vese razburjen obstane.
—Ti, tisti človek, ki naju srečal, je tebi tako podoben, kor bi bil tvoj dvojček.

Tone se za hip zamisli:
—Pojdi za menoj! pravi, nagovori ga! Mogoče sem to jaz.

POSLOVNI POSTOPEK

Škotski trgovski potnik je življal brodomolom, a je srečno plaval na bližnji otok. Posrednik se mu je celo brezplačno brzojavno podjeto:

—Brod se je potopil, ne morem nikamor—pošljite navodila! Podjetje je brzojavno odgovorilo:

—S tem dnem vam teče dopust.

Cigan: "Bes ga plentaj! Bomo pa jedli, ko smo poslali?"

Ciganka: "Kako, brez posla?"
Cigan: "No, fehtati ne smemo več!"

PREVELIKA LJUBEZEN

Polde je ležal hudo bolan, njegova špela mu je na vse višje stregla. Toda šele zdaj, ko kar je bil bolan. Prej je bil dolgo leta copata. Zdaj pa ga vsak trenutek vprašala, kako se počuti, in še ko je spal, ga zbudila in se zanimala, če dobi spi in če ga nič ne boli. Polde je bil ginjen od take ljubezni, a je magala mu vendar ni.

"Mislim, da gre h koncu mano," je vzdihnil nekega večera.

Špela v jok in se ni mogla tolažiti: "Oh, Polde, moj Polde, obljubljam ti, da bom kmalu kmalu za teboj!"

"Samo nič hiteti, žena, nič hiteti!" jo je Polde rotil z zadnjimi močmi.

EDUCATION MOLDS OUR FUTURE

BETTER SCHOOLS BUILD A STRONGER AMERICA

Dr. D. Savnik:

PEREČI PROBLEMI FRANCOSKEGA KOLONIALNEGA IMPERIJA

(Nadaljevanje)

Ko je nedavno ameriški tajnik Acheson prišel v Evropo, je izjavil, da so Zedinjene države na kolonijah misli, da naj Varnostni svet organizacije Združenih narodov vsaj formalno začne diskusijo o tunizijskem vprašanju. Ta izjava je povzročila precejšnje razburjenje v pariških vladnih krogih, ki so po svojih diplomatskih kanalih sporočili v Washington, da pomenijo takšne izjave "direktno vmešavanje Zedinjenih držav v notranja francoska vprašanja," obenem pa je francoska vlada zagrožila s represalijami, češ da bi se v takšnem primeru "umaknila" iz Varnostnega sveta in eventualno tudi zapustila Združene narode, če bi ta organizacija zavzela negativno stališče do francoske politike v Tuniziji.

Razmere v Tuniziji vplivajo na Alžir in Maroko

Čeprav gre mogoče samo za grožnje, da bi Francija zapustila Varnostni svet in druge odboje Združenih narodov v primeru, če bi Združeni narodi hoteli razpravljati o kolonialnih upravičenih težnjah domačinov v Tuniziji, vendar nam takšno stališče daje resno misliti in nas opozarja, kakšnih sredstev in pritiska se poslužuje francoska vlada, da bi ohranila svoje položaje v Severni Afriki. Vsakdo ve—in pariški vladajoči krogi še najbolj, da bi kakršna koli bistvenjša sprememba v Tuniziji imela nujno svoj vpliv še v Alžiru in Maroku, kar v končni posledici pomeni, da bi se Francija prej ali slej znašla brez svojih posesti v Severni Afriki.

Vse tri francoske posesti v Severni Afriki imajo namreč skupne bistvene poteze: vpliv Islama, "la presence française" in gospodarski položaj.

V Alžiru živi osem milijonov domačinov in milijon francoskih priseljencev. Napoleon III. je leta 1865 anektiral Alžir in odlej je ta dežela del francoske metropole, kar pomeni za Francijo resen manjšinski problem. Uradni jezik v Alžiru je še danes samo francosčina in ne arabščina. Muslimanski prebivalci pa niso državljanji, temveč samo "podanički," skratka "Francozi druge kategorije." Osvobodilno gibanje v Alžiru ni tako močno razvito kot v Tuniziji, to pa predvsem zaradi tega, ker nima tako zanesljive opore v sindikalni delavski organizaciji. V Alžiru obstajajo namreč iste sindikalne organizacije kot v metropoli: kominformovska Splošna konfederacija dela—C. G. T., ki ima 70.000 organiziranih članov, "Force Ouvrière" z 20.000 člani in še francoska konfederacija katoliških delavcev s približno 10.000 članov.

Tudi procent Evropejcev je v Alžiru večji kot v Tuniziji in zaradi tega nacionalno osvobodilno gibanje ni tako splošno. To gibanje je toliko šibkejšo, ker se leta 1945 razbilo na dve struji: na "Gibanje za zmago demokratičnih pravic" (M. T. L. D.) in na "Demokratično zvezo za alžirski manifest" (U. D. M. A.). Obe skupini delujeta kot politični stranki, nista pa še zdaleč tako organizirani kot "Neo-Detour" v Tuniziji. Slabost tega gibanja pa je še v tem, ker kominformovci izkoriščajo nacionalne težnje Alžircev za svoje posebne in egoistične interese, ki se še zdaleč ne vjemajo s težnjami naprednih Alžircev.

Marokanci niso pozabili

Položaj v Maroku je še slabši. Protektorat nad Alžirjem je bil razglašen leta 1912; etnična struktura govori o tem, da 300.000 Evropejcev vlada osem mi-

lijonom muslimanov, od katerih je polovica Barbarov. Kakih 200.000 Židov igra dvorezno vlogo, ki pa je bolj naklonjena Francozom, kot pa mohamedancem. Poleg tega je Maroko dežela, ki je razdeljena na tri dele: na francoski protektorat, na španski protektorat in na internacionalno mesto Tanger, ki ga upravljajo velesile. Domači delavci v Maroku še danes ne smejo ustanovljati svojih sindikatov, pač pa se lahko vključijo (še le po letu 1950) v francoske sindikalne zveze.

Francoske oblasti strogo nadzirajo snovanje marokanskih sindikatov, ker menijo, da bi organizacija sindikatov samo podprla organizacijo nacionalno-osvobodilnega gibanja, kajti za francoske kolonizatorje je "po učen" primer Tunizije, kjer se sindikati ne borijo zgolj za gospodarske in socialne pravice, temveč tudi za politično neodvisnost. Francozi se Marokancev bojijo, ker dobro vedo, da je odkrit oboroženi upor, ki je trajal od okupacije vse do leta 1934, sicer trenutno zatrt, toda Marokanci se niso nikoli pomirili s svojo sedanjo usodo.

Kominformovci v dilemi

Med drugo svetovno vojno se je začelo tudi politično gibanje za neodvisnost Maroka. Leta 1944 je bila osnovana stranka za neodvisnost—"Istigla," ki ima svoje pristaje v vseh slojih, in je baje tudi marokanski sultan zastopatelj tega gibanja. Istiglal zastopa mnenje, da se morajo vsi trije deli Maroka združiti, velika pozornost pa je trenutno osredotočena na sindikalno organizacijo. Kot v Alžiru ima kominformovska C. G. T. prevladajoč položaj. Toda marokanski komunisti so trenutno v dilemi: direktive, ki jih dobivajo iz Pariza, niso najprimernejše za Maroko; kominformovci bi namreč radi pridobili nacionalno-osvobodilno gibanje na svojo stran, toda v sindikatih so privrženci Istigla v veliki večini in vsak hip lahko prevzamejo vodstvo. Prav zaradi tega pa so znotraj C. G. T. v Maroku nasprotja posebno zato, ker se maroški delavci skušajo otresti zunanega—za njih škodljivega vpliva in osnovati samostojno marokansko sindikalno organizacijo.

Iz vsega navedenega ni težko napraviti zaključka, da so gospodarski in socialni problemi v Francoski severni Afriki tesno povezani s političnimi vprašanji, od katerih se dejansko ne dajo ločiti. Politična borba za neodvisnost je hkrati tudi boj za gospodarsko in socialno osvoboditev, kajti kar koli bi še Francozi poskusili ukreniti—bodisi z reformami, bodisi s silo—odnosov z domačini ne bodo mogli spremeniti, oziroma zboljšati: za domačine je vladajoča sila v vsakem primeru imperialistična, kolonialna in izkoriščevalska.

Francija mora najti svojo bodočnost

In še en zaključek se vsiljuje sam po sebi: francoski kolonialni imperij se počasi, toda kljub temu vztrajno približuje svojemu zatonu. Z vsemi sredstvi si metropola, posebno še vladajoči pariški krogi prizadevajo ohraniti sredi prejšnjega in v začetku sedanjega stoletja pridobljene čezmorske posesti, ki so bile do slednjega lahke eksploatacije. Toda današnja Francija ne more črpati svoje "slave" zgolj iz preteklosti, temveč se mora nujno ozreti tudi na bodočnost! Čeprav hoče Pariz za vsako ceno in ne glede na velike človeške in materialne žrtve zavreti razvoj, ki se prav tako kot v Severni Afriki kaže tudi v Indokini in morda jutri zopet na nemirnem Mada-

gaskarju ali pa v počasi se prebujajoči Centralni Afriki, vendar govorijo dejstva o izraziti slabosti in šibkosti tistega kolonialnega imperija, ki so ga v Parizu po koncu zadnje svetovne vojne po britanskem zgledu preimenovali v "Francosko zvezo." (Po "Slovenskem poročevalcu") (Konec)

Društveni koledar

SEPTEMBRA

7. septembra, nedelja—Piknik Mlad. pev. zbora na farmi SNPJ.

28. septembra, nedelja—Veselica Slov. nar. doma na Stanley Ave., Maple Heights, O.

OKTOBRA

4. oktobra, sobota—Veselica društva Svob. Slovenke št. 2 SDZ v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

11. oktobra, sobota—Veselica društva Soča št. 26 SDZ v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

12. oktobra, nedelja—Koncert zbora Zvon v Slov. nar. domu, E. 80 St.

14. sept., nedelja—Piknik zbora Triglav na vrtu Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

18. oktobra, sobota—Jesenska veselica društva Brooklyski Slovenci št. 48 SDZ v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

19. oktobra, nedelja—Prireditelj krožka št. 1 Prog. Slovenk v SDD, Waterloo Rd.

19. oktobra, nedelja—Jesenski koncert in 15-letnica obstoja zbora Planina v Slov. nar. domu, Stanley Ave., Maple Heights, O.

NOVEMBRA

2. novembra, nedelja—Opera "La Traviata" Glasebene Matice v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

2. nov., nedelja—Ples krožka št. 3 Prog. Slovenk v AJC na Recher Ave.

2. novembra, nedelja—Ples krožka št. 3 Prog. Slov. v AJC na Recher Ave.

9. novembra, nedelja—Igra dramskega zbora Naša zvezda v AJC na Recher Ave.

9. novembra, nedelja—Prireditelj društva V boj št. 53 SNPJ v SDD, Waterloo Rd.

15. novembra, sobota—40-letnica društva Kras št. 8 SDZ v Slov. domu na Holmes Ave.

DECEMBRA

13. decembra, sobota—Domača zabava krožka št. 1 Prog. Slovenk v SDD, Waterloo Rd.

NOVICE IZ GORENJSKE

Velika gospodarska razstava v Kranju

Letošnja gospodarska razstava v Kranju je prijetno presenetila obiskovalce, ki trdijo, da bi se marsikateri privedel večjih razstav mogli marsičesa naučiti v Kranju. Razstavo je pripravila Obrtna zbornica, zastopniki vse industrije, trgovskih podjetij in ljudskih oblasti v Kranju. Pokroviteljstvo nad razstavo je prevzel predsednik sveta za industrijo tovariš France Leskošek.

Obiskovalci so izrekli predvsem priznanje Turističnemu društvu, ki je prikazalo lepote in značilnosti Kranja ter njegove okolice kot značilne letoviške, ne le industrijske pokrajine. Planinski kotiček z bivačkom, s pristnim pečevjem, z rušjem in celo z živimi planinkami vzbujajo vtis pravega planinskega vzdušja, tako da ne moreš pozabiti—planine od blizu!

Na razstavi je sodelovalo 60 industrijskih podjetij, 80 razstavilcev pa odpade na trgovska, obrtna in gostinska podjetja. Oddelki nekaterih podjetij so bili skorajda neprekosljivo okusno, smotno in v resnici estetsko urejeni. To velja predvsem za podjetji Kogra, grosistično podjetje, in Tiskanino. Oddelke "Kokra" je bil urejen v prikupnem, izvirnem gorenjskem slogu, tako da so naravno vpleteni elementi gorenjskih značilnosti od kozolca, stojnice na kmečkih sejmih, pa do gorenjske hiše s balkonom in visečim nageljnomo.

Vredni pohvale so bili tudi oddelki Bombažnih predilnic in tkalnic v Trzinu, Industrije pleten, rokavic in konfekcije, Kranj pa tudi nekaterih podjetij živilske stroke. Kaj more že zdaj nuditi slovenska proizvodnja široki potrošnji je pokazala tovarna "Iskra," ki je razstavila dva velika kinoprojektorja z ojačalnikom, številne merilne instrumente, števec, električne vrtnalne stroje, selenske usmernike, avtomatske in induktorske telefonske aparate, vžigalne starterje za avtomobile, itd.

Marsikaj lepega in praktičnega je bilo videti tudi v oddelkih kovinske industrije, kjer so razstavljali: tržiška pilarna "Triglav," kropski "Plamen," "Veriga" z Lesc in drugi. Industrija "Sava" je razstavila presenetljivo izbiro izdelkov industrije gumija z kar senzacionalnimi novostmi. Tudi pohištveno mizarstvo ni zaostajalo.

Gospodarska razstave v Kranju je tudi materialno uspeša, s tem pa je tudi cilj razstavljalcev dosežen!

Ob stoletnici smodnišnice v Kamniku

Med okupacijo so Nemci zgradili v smodnišnici več novih objektov. Ob osvoboditvi je tovarna ostala nepoškodovana, čeprav je okupator pustil v njej nad 100 vagonov bomb, med njimi tudi 2.000 kilogramov težke. Tovarna je takoj začela z delom, da doprineše svoj delež pri obnovi porušene domovine in utrditve socialističnega gospodarstva.

Do leta 1891, ko še ni bila speljana železnica, so smodniki prevažali z vozovi v slamnatih sodih. Prevoz je bil prav zanimiv. Pred vozom je vojak nosil črno zastavo, voz pa so spremljali štirje vojaki. Meščani so morali zapreti vsa okna, na ulici pa ni smel nihče kaditi.

Dva pogrebna zavoda za zanesljivo izkušeno simpatično pogrebniško postrežbo po CENAH, KI JIH VI DOLOČITE pokličite

A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1003 East 62nd St.
Hollywood 1-5088 - Klamore 1-5890

Kvalificirani kovaški vajenci za tovarno, ali hočete

T najboljše delovne razmere
A prilike do napredovanja
P penzijski načrt
C dodatek za življenjske stroške
O nadurno delo

Prosimo, prinesite izkaz državljanstva.
Morate biti pripravljeni delati katerikoli šift.

THOMPSON PRODUCTS, INC.
23555 Euclid Ave.
Cleveland Transit Bus št. 28

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 1-0583
Avtomobili in bolniški voz vedno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 EAST 152nd STREET Tel.: Ivanhoe 1-3118

PERUTNINA

17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS
V zalogi imamo vedno mlade piščance in vseh vrst perutnine.
Se priporočamo za svažbe, bankete in razne druge prilike.
Pridite in si izberite.
Prodajamo tudi na kosce rezane kokoši (cut-up poultry)
ANDY HOČEVAR in SINOVI
TEL., v trgovini: Montrose 2-2330—na domu: Montrose 2-2912

STAKICH FURNITURE CO.

Quality at a Price — Easy Terms

JAMES D. STAKICH, lastnik
IV 1-8288 16305 WATERLOO RD.

V NAJEM

2 lepi opremljeni sobi
se odda v najem dvojici srednjih let ali dvema ženskama. Sprejemnica in spalnica in si lahko kuhate. Vpraša se med 10. in 11.30 dopoldne.
6420 ST. CLAIR AVE., SUITE 4

NAPRODAJ

Hartsgrove Township
Rome, Ohio

Naprodaj je 50 akrov obsegajoča farma; hiša s 7 sobami, hlev, oboje z novimi strehami. Nov traktor z kultivatorjem, plug in drugo orodje. Cena zelo zmerja. Upoštevalo se bo tudi primerno zamenjavo.

Za podrobnosti se obrnite na
KOVAC REALTY
960 EAST 185th STREET
KE 1-5030

Gostilna s stanovanjem

Ima D1 in D2 licenci; vsa nova oprema; velika prednja bara, zadnja bara, hladilnik, mize, stoli, Stainless Steel sink, stanovanje s 3 sobami zgoraj; garaža za 2 avta. Nahaja se na 1/4 akru zemlje v East Trumbull, Ohio. Upoštevalo se bo tudi zamenjavo.

Za podrobnosti se obrnite na
KOVAC REALTY
960 EAST 185th STREET
KE 1-5030

DELO DOBIJO MOŠKI

FORD
MOTOR CO.
17601 Brookpark Rd.

sedaj sprejema na intervju kvalificirane moške za sledeča dela:

CUTTER GRINDERS
TOOLMAKERS
ELECTRICIANS
MILLWRIGHTS
MACHINE REPAIRMEN
TINSMITHS
PIPEFITTERS
LABORERS

Izvrstna plača od ure poleg dodatka za življenjske stroške
Zglasite se osebno sedaj v
PERSONNEL BUILDING na
ENGLE RD. or BROOKPARK RD.

"OLIVER"

POTREBUJE

OPERATORJE

Z A
RADIAL DRILL PRESSES
SMALL SINGLE SPINDLE
DRILL PRESSES
PRESS HELPERS
POTTER & JOHNSON
LATHE
LIBBY LATHES
TURRET LATHES—
LARGE
TURRET LATHES—
SMALL
LO-SWING LATHES
VERTICAL MILLING
MACHINES
DIE STORAGE
OXYGRAPH
CAMOGRAPH
BLANCHARD GRINDER
HANCHETT GRINDER
BULLARD OPERATORS

Incentivna plača takoj od začetka na incentivnem delu. Plačane počitnice in prazniki. Kivavala o življenjskih stroških. Avtomatično povziranje do povprečne mezd. Morate biti pripravljeni delati prvi, drugi in tretji šift. 5% premije na drugem šift. 10% premije na tretjem šiftu. Upošljevalni urad je odprt dnevno od 8. do 4.30 pop.

THE
OLIVER CORPORATION
19300 EUCLID AVE.

YOU can be the
woman of
the year

PREPARE FOR NURSING—
the most needed profession for
women in a National Emergency

Talk to the Director of Nurses
at your local hospital, or apply
to a college or hospital
School of Nursing.

JANEZ JALEN

OVČAR MARKO

POVEST.

(Nadaljevanje)

"Ne vem, ali Marko ne ve, da sta Podlipnica in Lenčkovica sestri, in Podlipnik in Lenček kakor eden. Vozar bo, vozar, Marko. Samo čigav, se bosta pa šele najprej dedca dogovorila, Cena in Lenček. In jaz mislim, da bo Marko vozil s Podlipnikovimi konji, ne z Lenčkovimi."

"Skoraj ne morem verjeti," je podvomil Tomaž.

"Na svetu je vse mogoče," je pristavil Jok in odšel k Podlipniku.

Po vrtovih in po sečah se je

razcvetel podlesek, modri dolinski in beli gorski, kakor bi še roža vedela, da si v vaseh pod Pečmi segata v roko polje in planina.

V zatišju pod plotom so se na soncu igrali otroci, poskušali glasove brkončicam, in nazadnje v zboru brčali, da jim je zmanjkovalo sape.

Od Krniškega roba do Straže je bila Reber spet pregrnjena z resjem, razcvetelim na sedem sort, med katerim so se belili široko odprti cvetivci kurje. Tako je na svetega Telesa dan posuta

pred velikim oltarjem rdeča preproga z belimi kresnicami. In Peči so bile zares kakor visok in širok, iz kamna izklesan oltar, katerega zgornji rob so zlatili dišeči cvetovi mešenikljev. Le bogec, svetemu križu naj bi bil oltar posvečen, le bogec na vrhu Krniške poti za v tron oltarja, in sv. Peter nad Stražo za levega svetnika in sv. Lovrenc nad Zablaznico za desnega, so bili za tako velik oltar večstokrat premajhni.

Bečele so tisto pomlad nekaj obobile. Kuharjev Tonej jim je janeža skuhal, ga primešal med strd in pokladal, da jim ozdravi bolne trebuške. Dobravec jim je pa brinjeva prilil med poklajo, pa preveč, zato jih je nadražil na rop. Njegov bečelnjak je napadel Kuharjevega, in Tonej je sporočil Marku, naj pride s krošnjom, da bo nesel svoje panje v Bidgovec, saj je Zavrhom še boljša paša, in klanju je treba umakniti razvijajoče se bečelne družine.

Marko, ki je bil zadnje čase že večkrat pri Podlipniku, kadar ni bilo Cena doma—Podlipnica in Ančka sta umeli vezati raztrgano prijateljstvo—, je poslal k Podlipniku Manico, pogledat, če ni Cena doma, da gre potem prosit krošnjo na posodo.

Manica bi se bila v veži skoraj zaletala v Cena, tako je pritekla k Podlipniku. Podlipnik jo je vprašal, kam se je tako mudi. In otrok je povedal, da jo je poslal Marko pogledat, če ni njega doma. Podlipniku je zaigral v levem kotu ustnice nasme: "Le povej Marku, Manica, naj kar brez skrbi pride po krošnjo; ne bo naletel name." Vzel je sejalnico in odšel na polje k oračem.

Pa sta res umeli Podlipnica in Ančka vezati raztrgane vezi prijateljstva.

Marko je hodil k bečelam v Bidgovec in že koj prve dni doglad, da je medved ovolal bečele in da kar vsako noč poskuša priti do njih. Šel je v Podgoro iskat na posodo medvedji sklopec. Tako težak je bil, da ga je dovolj imel prinesti čez Gosjak v Bidgovec. In tako trd je bil za nastavit, da ga tudi najmočnejši možakar ni razpel samo z rokami. Marku ga je Kuharjev Tonej razpel z rajkljem, in on je nastvil za vaho satič strdi. Zadržnil je k sklopcu dolgo verigo in jo s tremi sponkami pribil na težko bruno, katero je bil privabil po bregu. Da zakrije sklopec in verigo medvedu, ju je posul z mravljiščem, v katerem je bilo malo mravelj, pa vendar toliko, da jih bo vse črno na satiču, in medved, ki bo ovolal med, ga jim bo nevoščljiv, bo hlasičil po njih in—se bo ujel.

Marko je prišel čez Črvivico in rovtve v Bidgovec. Že od daleč je opazil, da ni več sklopca in bruna pri bečelnjaku, medveda pa tudi ni bilo nikjer. Izza leskovega grma pod njim je gledalo za lakot bruna. Marko je pripravil ostro nabrušeno robevnicu in oprezno stopal po strmini navzdol pogledat, če ni sklopec medveda zadušil, ali če se ni medved odtrgal. Pa je zarožljala veriga in Marko se je zdrnil, tako grozno je zarjul medved, se pogladil iz grmovja proti njemu, se vzpel in silno zamahnil s prvima šapama, na levo je bil pripet sklopec, da je bila zverina še pošastnejša. Težko bruno je potegnilo medveda nazaj in ga za trenutek zmotilo. Tisti hip je šinil Marko naprej, usekal z robevnicu in kakor maček odskočil nazaj v strmino. Pojemajoče je zarenčal medved in se z brunom vred s presekanjo glavo zvalil za grm. Marko pa se je umaknil še za nekaj korakov, bil vedno pripravljen, in prišel bliže šele, ko že dolgo medved ni več ganil. Pa še potem se je bližal oprezno, pa medved ni več vstal.

(Dolje prihodnjih)

Bogastvo naših polj

Zvezni poljedelski department v Washingtonu sodi, da bo letošnja žitna letina obilna. Pridelek pšenice da bo eden najboljših v zgodovini Zedinjenih držav in istotako pridelek koruze. Dasi se v Zedinjenih državah pridelujejo vseh vrst žita od pšenice do ajde, prosa in riža, sta pridelka pšenice in koruze neoporečno najvišja. Nobena druga dežela na svetu, z morebitno izjemo Sovjetske zveze, ne pridelava več pšenice kot Zedinjene države; glede pridelka koruze pa naše republike ne prekaša nobena dežela.

Poleg riža je pšenica najbolj rabljeno žito za ljudsko prehrano. Izvor pšenice je neznan, ker nikjer na svetu ni več najti divje pšenice. Vsekakor sodijo znanstveniki, da so ljudje pričeli kultivirati divjo pšenico nekje v Sredozemlju in to že pred vrsto tisočletij. Znano je, da je bila pšenica važno živilo v starodavnem Egiptu in Palestini. V Evropo je bila od tam vpeljana že zelo zgodaj, ker je dokazano, da so jo poznali že davni prebivalci sedanje Švice, ki so imeli svoja bivališča zgrajena na kolih nad vodo.

V Ameriko je bila vpeljana pšenica iz Evrope kmalu po odkritju ameriškega kontinenta. Španci so vpeljali pšenico v sedanjo Mehiko okoli leta 1530. V naši sedanji državi Virginiji je bila pšenica prvič sejana leta 1611. Dandanes se prideluje pšenica v vseh delih sveta. Posebno znane pšenične dežele so Zedinjene države, Sovjetska zveza, Kanada, Argentina, Avstralija, Indija itd. Sploh so redke dežele, v katerih se ne bi pridelovalo vsaj nekaj pšenice.

V naši republiki se prideluje pšenica v večjem ali manjšem obsegu v vseh 48 državah; največ pa se je prideluje v državah srednjega zapada in severozapada. Po nekod, kot v Montani in obeh Dakotah se prideluje večinoma pomladna pšenica, namreč tiste vrste pšenice, ki se poseje spomladi; zaradi hudih in suhih zim se ozimna pšenica, posejana v jeseni, tam ne obnese. Ozimna pšenica pa ima boljše ceno zaradi boljše zrnja in boljše moke.

Pšenična polja, posebno na našem severozapadu, so ogromna, tako ogromna, da jih ne obseže pogled in da ob zorenju pšenice sliči zlatemu morju. Ta ogromna polja se kajpak obdelujejo s stroji. Vsled različnosti podnebja v naši veliki deželi traja pšenična "žetev" več mesecev. Začne se že meseca maja v Californiji in Oklahomi in se zaključuje v septembru v severnih državah. Povprečni letni pridelek pšenice v Zedinjenih državah vedno presega potrebe domače porabe, zato se je velike količine izvažala.

Druga najvažnejša žitarica je koruza, katere se v Zedinjenih državah prideluje več kot v kateri koli drugi posamezni deželi sveta. Pri tem je vredno omeniti, da je koruza domača ameriška rastlina. Pred odkritjem Amerike je ostali svet ni poznal. Koruza, v angleščini imenovana maize ali corn, je po mnenju znanstvenikov doma v Južni Ameriki, nekje v sedanji republiki Peru. Indijanci tistih krajev so jo kultivirali že tisočletja pred prihodom belih priseljencev na ta kontinent. Dandanes ni nikjer več najti divje koruze, kar znači, da je kultivirana že dolga tisočletja.

Iz svoje prvotne domovine v Južni Ameriki se je koruza polagoma širila proti severu. Spotoma, nekje v Centralni Ameriki, se je križala z neko drugo koruzno vrsto in iz iste je nastala koruza, kakoršno so gojili Indijanci ob času belih priseljencev na severnoameriški kontinent. To koruzo so dobili beli priseljenci od Indijancev. Kmalu nato je bila koruza veljana v Evropo in polagoma tudi v druge dele sveta. Poljedelci so v teku desetletij in stoletij vzgojili mnogo koruznih podvrst, ki jih danes poznamo.

Dandanes se koruza prideluje v vseh delih sveta, ki imajo primerno podnebje. Koruza ljubi gorko ali vsaj srednje gorko podnebje in se v hladnejših krajih ne obnese. Celotna naša mala Slovenija se je ne more z uspehom pridelovati v nekaterih hladnejših krajih. Na splošno velja pravilo, da kjer uspeva vinska trta, tam uspeva tudi koruza, in obratno. V vseh deželah sveta s primerno gorkim podnebjem pa predstavlja koruza zelo važen pridelek. V mnogih južnih deželah predstavlja jo produkti iz koruznega zrnja

Pri nas radevolje PRIPRAVIMO ZDRAVILA ZA POŠILJKE V JUGOSLAVIJO MANDEL DRUG CO. 15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034 B. J. RADIO SERVICE SOUND SYSTEM INDOOR — OUTDOOR Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov Tubes, Radios, Rec. Players Vse delo jamčeno 1363 E. 45 St. — HE 1-3028

Zakrajsek Funeral Home, Inc. 6016 ST. CLAIR AVENUE Tel: ENdicott 1-3113

CHICAGO, ILL. FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITY GROCERY and MARKET — With 2 story frame building and corner lot; garage; side street neighborhood store; forced sale, priced \$18,000. KILdare 5-2620

WANTED TO RENT RESPONSIBLE Couple, 1 child and 1 baby, urgently need 5-6 room unfurnished apartment. N. or N.W. Moderate rental. Mrs. Machalowski. BRunswick 8-0509

RESPONSIBLE Couple, 8 year old child, need 4, 5 or 6 room unfurnished apartment. Any good location. Moderate rental. SPaulding 2-9515

RESPONSIBLE Couple, 2 small children, urgently need 3-6 room furnished or unfurnished apartment. Good location N. or N.W. Moderate rental. Call Don Johnson, 8 to 5 p. m. SUNnyside 4-1020

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik

nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St. je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dorovora.

Njegov naslov je Dr. J. V. ZUPNIK 6131 ST. CLAIR AVENUE Tel. ENdicott 1-5013 vogal East 62nd Street; vhod samo na East 62nd Street. Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv. Dr. J. V. ZUPNIK

Don't gamble with fire—the odds are against you!

glavno živilo revnejšega prebivalstva.

V Zedinjenih državah se največ koruze prideluje na našem srednjem zapadu in jugu, precej pa tudi na vzhodu in zapadu. Le nekatere severne države se ne ukvarajo s koruzo, razen za zeleno krmo za živino. Naše najbolj "koruzne" države so Illinois, Indiana, Iowa in Nebraska. Tam točasno šelestijo ogromni "gozdovi" najfinejše koruze.

Značilno je, da se v Zedinjenih državah le malo koruze porabi za direktno človeško hrano. Izjemo predstavlja le tako zvana sladka koruza, ki se uživa kuhana ali pražena. Tu in tam, zlasti v naših južnih državah, se v restavracijah dobi tudi neke vrste koruzni kruh. V ostalem pa koruza le malo pride v poštev kot živilo za ljudi. Največ v tej deželi pridelane koruze se porabi za pisanje ali debeljenje prašičev in goveje živine. Koruze prav za prav poznamo ogromne količine, toda v glavnem "predelane" v obliki mesa.

Koruza kot krompir sta zelo važni živila za veliko število ljudi na svetu in obe ti koristni rastlini je dala svetu Amerika.

—NOVA DOBA

V OBČINI GRGAR SO DOBILI ŠTIRI NASELJA ELEKTRICNO LUČ

Ob pomoči ljudske oblasti samo v goriškem okraju od dobrote sem dobilo elektriko 64 vasi in naselij. Tem so se dni pridružila v občini Grgar štiri naselja, in sicer Bitez, Skrilje in Zabrdo. Potrebno je bilo postaviti je vaščar priskrbel Svet za gospodarstvo Gorici, strokovna dela pa so magali pri kopanju jarkov in stavljanju električnih drog. Mnogo prostovoljnih delovnikov so prispevali tudi delavci obrata Solkan.

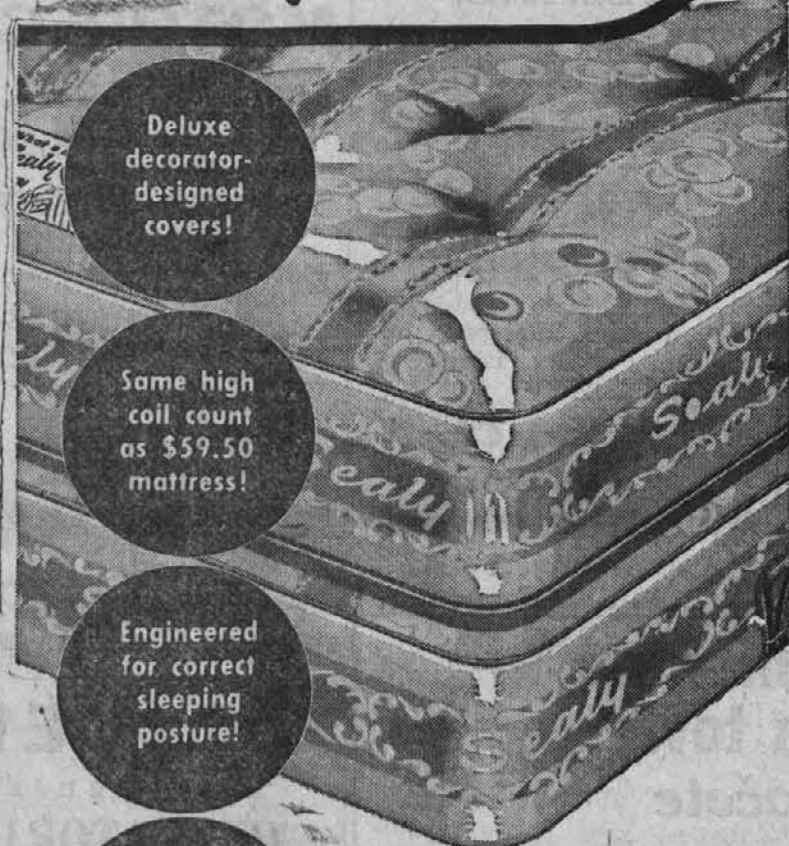
K pomembnemu vaškemu ju so se zbrali domačini iz zaselskov v Baskah ravno v tem ko so po Primorskem tekli dve ve štafeže, da proslave elektrifikacijo vasi. Po načrtu bo v letnem letu dobilo elektriko tudi več drugih hribovskih in dolinskih vasi.

(Po "Slovenskem prostoru")

TU JE PRILIKA ZA DOBER NAKUP POSLUŽITE SE JE!

Save \$20! Exactly

Sealy GOLDEN SLEEP MATTRESS

ONCE A YEAR SALE!

Don't miss this sensational Sealy Once-A-Year Sale! ... deluxe Sealy "Golden Sleep" Mattresses, with features you'd expect to pay \$59.50 for! ... once-a-year and ONLY once-a-year at these spectacular savings! See these headline values TODAY! ... save \$20 on every purchase!

\$39.50

COMPARE IT WITH ANY \$59.50 (MATTRESS)

BRODNICK BROS. APPLIANCE & FURNITURE STORE 16013-15 WATERLOO RD. IV 1-6072 — IV 1-6073

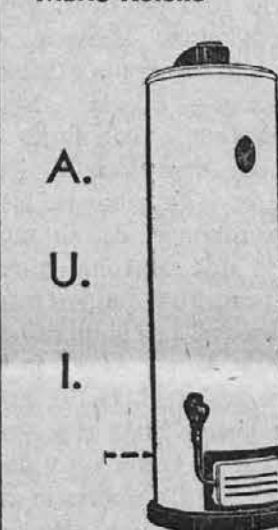
Store Hours: Monday, Thursday and Friday—9 a.m. to 9 p.m. Tuesday and Saturday—9 a.m. to 6 p.m. Wednesday Closed All Day

IT'S NATIONAL Sealy WEEK

IMEJTE VROČO VODO, KO JO RABITE

Mario Kolenc

Louis Planinc

→ Vroča voda za vse vaše potrebe ... po temperaturi, ki vam ugaša ... avtomatično! To dobite, ako imate lepo nov, bel Bryant vodni grelec, ki ima ravno podlago, da vam ni treba mučiti se s čiščenjem pod njim. Zgrajen je za trajno uporabo. Oglejte si ga ... Veseli ga boste!

Automatic - Underfired - Insulated

BRYANT Automatic GAS Water Heaters

CENE OD \$79.00 DO \$128.00

IN VEČ. — V VSEH VELIKOSTIH.

Imate do 3 leta časa za plačati. Lahko plačate poleg plinskega računa.

W. F. HANN & SONS

"Since 1907" MU 1-4200 15505 EUCLID AVE. at TAYLOR

Trgovina je odprta vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek do 8. ure zvečer

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim

nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVENUE

Pokličite:

ENdicott 1-0718

LOUIS ADAMIČEVO NAJNOVEJŠO KNJIGO "THE EAGLE AND THE ROOTS"

se dobi pri

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio CENA KNJIGI JE \$5.00